

گزارش

بورس ۱۴۰۵ متفاوت از قبل

یک کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه بورس ایران در سال ۱۴۰۵ وارد مرحله‌ای متفاوت از گذشته شده است، گفت: تغییرات ساختاری در بازار سرمایه، افزایش ارزندگی سهام، تقویت نقش سرمایه‌گذاران حرفه‌ای، تعدیل تدریجی سیاست‌های پولی و کاهش ریسک‌های سیستماتیک، زمینه را برای تثبیت شاخص کل در سطوح بالاتر و بازپس‌گیری کانال پنج میلیون واحدی فراهم کرده است. زهرا عرب در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به تغییرات ساختاری بورس، اظهار کرد: بزرگ‌ترین خطای جریان تحلیلی کشور، تلاش برای تحلیل بورس سال ۱۴۰۵ با معیارها و الگوهای سال‌های ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۴ است. بازار سرمایه امروز دیگر همان بازار هیجانی و بی‌ثبات گذشته نیست و قواعد بازی در آن تغییر کرده است. وی افزود: برای درک مسیر حرکت شاخص کل و احتمال تثبیت آن در سطوح بالاتر، باید سناریوی جدید بازار را مورد توجه قرار داد؛ سناریویی که بر پایه تغییرات بنیادین در ساختار بازار شکل گرفته و نمی‌توان آن را با الگوهای گذشته ارزیابی کرد.

◀ مهم‌ترین سپر دفاعی بورس

این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه مهم‌ترین سپر دفاعی بورس، ارزندگی بالای سهام است، گفت: نسبت‌های مالی شرکت‌ها نشان می‌دهد بازار سرمایه در مقایسه با متغیرهای کلان اقتصادی همچون نرخ ارز، حجم نقدینگی و تولید ناخالص داخلی همچنان ارزنده است و به همین دلیل، وقوع ریزش‌های سنگین و بدون پشتوانه اقتصادی چندان قابل توجیه نیست. عرب ادامه داد: از سوی دیگر، سیاست‌گذار نیز به تدریج از رویکرد قیمت‌گذاری دستوری فاصله گرفته و حرکت به سمت آزادسازی نرخ‌ها، شفافیت بیشتری را به صورت‌های مالی شرکت‌ها بازگردانده است؛ موضوعی که سودآوری پنگاه‌ها را تقویت کرده است. وی با اشاره به وضعیت شرکت‌های بورسی اظهار کرد: شرکت‌های حاضر در بورس طی سال‌های اخیر با وجود چالش‌هایی مانند ناترازی انرژی، تصمیمات ناگهانی سیاستی و تنش‌های سیاسی، تجربه قابل توجهی در مدیریت بحران کسب کرده‌اند و امروز از تاب‌آوری بیشتری نسبت به گذشته برخوردار هستند.

◀ ترکیب فعالان بازار

این کارشناس بازار سرمایه افزود: ترکیب فعالان بازار نیز دستخوش تغییر شده است. سرمایه‌گذاران هیجانی تا حد زیادی از بازار خارج شده‌اند و اکنون بخش عمده نقدینگی در اختیار معامله‌گران حرفه‌ای قرار دارد که رفتار منطقی‌تر و تحلیل محورت‌ری دارند. عرب با اشاره به نقش صندوق‌های تثبیت و توسعه بازار گفت: حضور این صندوق‌ها موجب کاهش ریسک نقدشوندگی شده و اطمینان بیشتری برای سرمایه‌گذاران ایجاد کرده است. زمانی که فعالان بازار مطمئن باشند در شرایط مختلف امکان خرید و فروش سهام وجود دارد، تمایل بیشتری برای ورود سرمایه به بازار خواهند داشت. وی ادامه داد: پرداخت سود نقدی مناسب از سوی شرکت‌های بورسی نیز یکی دیگر از مزیت‌های بازار سرمایه نسبت به سایر بازارهای موازی است؛ مزیتی که در کنار گسترش صندوق‌های سرمایه‌گذاری و افزایش نقش نهاد‌های مالی، به کاهش رفتارهای هیجانی و تقویت تصمیم‌گیری‌های حرفه‌ای در بازار کمک کرده است.

◀ سیاست‌های پولی بانک مرکزی

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه با اشاره به سیاست‌های پولی بانک مرکزی اظهار کرد: هرچند ساختار بازار تقویت شده است، اما ادامه روند صعودی بورس نیازمند تأمین نقدینگی است و بخشی از این موضوع به سیاست‌های پولی بازمی‌گردد. عرب افزود: افزایش تزریق منابع در عملیات بازار باز و رشد حجم نقدینگی اختصاص یافته به شبکه بانکی، در کنار کاهش فشار در بازار بین بانکی، می‌تواند نشانه‌ای از تعدیل تدریجی سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی باشد و در صورت تداوم این روند، بخشی از نقدینگی به سمت بازار سرمایه هدایت خواهد شد.

◀ اثر متغیرهای سیاسی

وی درباره اثر متغیرهای سیاسی بر بورس نیز گفت: همچنان مهم‌ترین عامل اثرگذار بر بازار سرمایه، تحولات ژئوپلیتیکی است. بازار از ابهام‌گریزان است و هرگونه کاهش تنش یا شکل‌گیری نشانه‌هایی از حل و فصل اختلافات در عرصه سیاست خارجی، می‌تواند ریسک سیستماتیک را کاهش دهد. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: کاهش ریسک‌های سیاسی به افزایش نسبت‌های ارزش‌گذاری، بهبود انتظارات سرمایه‌گذاران و ورود سرمایه‌های جدید به بازار منجر خواهد شد. عرب در پایان تأکید کرد: بازپس‌گیری و تثبیت شاخص کل در کانال پنج میلیون واحدی، بیش از آنکه یک سناریوی خوش‌بینانه باشد، حاصل مجموعه‌ای از تغییرات ساختاری در بازار، تعدیل تدریجی سیاست‌های پولی و کاهش ریسک‌های سیستماتیک است. به اعتقاد من، بورس ایران وارد مرحله تازه‌ای شده و فعالانی که این تغییر را زودتر درک کنند، از فرصت‌های پیش‌رو بهره بیشتری خواهند برد.

خبر

حذف جریمه مشتریان بانک صادرات

در چند هفته اخیر بانک‌های کشور با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم کرده‌اند و به موازات مشکلات بانک‌ها، بخش مهمی از مشکلات به مشتریان منتقل شده است. بسیاری از مشتریان خوش حساب هم نمی‌توانستند در دوره‌ای که سیستم بانکی کشور با مشکل مواجه بود، تعهدات خود را پرداخت کنند. در همین راستا بانک صادرات ایران جریمه تاخیر اقساط تسهیلات و کارت‌های اعتباری مربوط به دوره ناپایداری سامانه‌ها را بخشید. بانک صادرات ایران با هدف جلب رضایت مشتریان تسهیلاتی و دارندگان کارت‌های اعتباری، جریمه تاخیر در پرداخت اقساط مربوط به دوره ناپایداری سامانه‌ها را حذف کرد. به گزارش روابط عمومی بانک صادرات ایران، همزمان با بازگشت تمامی سامانه‌ها به چرخه خدمت‌رسانی و در راستای پاسخگویی مطلوب به خواسته‌های مشتریان، جریمه اقساط دارندگان کارت‌های اعتباری که مهلت بازپرداخت بدهی آنها در مدت زمانی یکماهه ۲۳ خرداد تا ۲۳ تیرماه سال جاری معین شده بود، به شکل خودکار به حساب این گروه از مشتریان عودت داده شد.

نسخه ارزان عبور از بحران سوخت

آرمان ملی – صدیقۀ بهزادپور: بحث درباره آینده قیمت بنزین بار دیگر به یکی از مهم‌ترین موضوعات اقتصادی کشور تبدیل شده است. همزمان با تداوم رشد مصرف سوخت، افزایش هزینه‌های تأمین بنزین و فشار بر منابع ارزی با توجه به شرایط جنگی، تحریم‌ها و... بار دیگر سناریوهایی مانند افزایش قیمت یا تغییر در نظام سهمیه‌بندی مطرح می‌شود که البته هر بار علاوه بر واکنش‌های اجتماعی، نگرانی‌هایی درباره آثار تورمی و افزایش هزینه‌های زندگی ایجاد می‌کنند. در این راستا، گروهی از کارشناسان معتقدند تمرکز صرف بر قیمت‌گذاری، بدون توجه به ظرفیت‌های مغفول مدیریت مصرف، نمی‌تواند راه‌حلی پایدار برای عبور از بحران ناترازی سوخت باشد. به اعتقاد این افراد: توسعه صنعت CNG به عنوان یکی از مهم‌ترین ظرفیت‌های داخلی کشور، بار دیگر مورد توجه فعالان این حوزه قرار گرفته است. به باور آنان، ایران از زیرساخت‌ها و منابع لازم برای افزایش سهم CNG در سبد سوخت حمل و نقل برخوردار است، اما نبود سیاست‌گذاری منسجم، کمبود حمایت‌های مالی و کندی اجرای برنامه‌های توسعه‌ای، مانع بهره‌برداری کامل از این مزیت شده است. از نگاه کارشناسان، اگر سیاست‌های حمایتی دولت و مجلس به سمت توسعه این صنعت هدایت شود، می‌توان بدون تحمیل شوک قیمتی به جامعه، بخش قابل توجهی از مصرف بنزین را مدیریت و وابستگی کشور به واردات این فرآورده را کاهش داد.

◀ سهم موثر CNG

اردشیر دادرس دبیر انجمن CNG تهران در گفت‌وگو با «آرمان ملی» در این باره با اشاره به توان بالفعل و بالقوه صنعت CNG گفت: زیرساخت‌های کشور امکان افزایش قابل توجه مصرف CNG را فراهم کرده است و این موضوع می‌تواند سهم بزرگی از مصرف بنزین را پوشش دهد. در صورت استفاده کامل از ظرفیت‌های موجود، وابستگی کشور به بنزین کاهش یافته و نیاز به تصمیمات پرهزینه‌ای مانند افزایش قیمت یا واردات گسترده سوخت نیز کمتر خواهد شد. او یکی از مهم‌ترین دلایل فاصله گرفتن صنعت CNG از جایگاه واقعی خود را نبود سیاست‌گذاری پایدار دانست و گفت: طی سال‌های گذشته، این صنعت بارها با تغییر رویکردهای مدیریتی و کمبود حمایت‌های مالی روبه‌رو شده است. توسعه پایدار این بخش نیازمند برنامه‌ای بلندمدت است که هم تولید خودروهایی دوگانه‌سوز را تقویت کند و هم سرمایه‌گذاری در توسعه و نوسازی جایگاه‌های عرضه سوخت را در اولویت قرار دهد. رئیس انجمن کافرمايان CNG استان تهران تأکید کرد: در بسیاری از کشورها، دولت‌ها برای توسعه سوخت‌های جایگزین از ابزارهای حمایتی استفاده می‌کنند، زیرا کاهش مصرف سوخت‌های مایع علاوه بر آثار اقتصادی، پیامدهای زیست‌محیطی و امنیت انرژی نیز به همراه دارد. از این رو، گاه به توسعه CNG باید از یک هزینه کوتاه‌مدت به یک سرمایه‌گذاری بلندمدت تغییر کند. دادرس همچنین به موضوع واردات بنزین اشاره و بیان کرد: بخشی از منابعی که هر سال برای تأمین بنزین هزینه می‌شود، در صورت هدایت به سمت توسعه صنعت CNG، می‌تواند آثار ماندگارت‌ری بر اقتصاد کشور بر جای بگذارد. این سرمایه‌گذاری نه تنها موجب کاهش هزینه‌های ارزی خواهد شد، بلکه زمینه افزایش بهره‌وری در بخش حمل‌ونقل و کاهش فشار بر بازار سوخت را نیز فراهم می‌کند.

◀ ارائه خدمات تشویقی CNG

او در ادامه با اشاره به اقدام جایگاه‌داران CNG در اجرای یک پویش حمایتی خبر داد و افزود: فعالان این صنعت در مقاطعی با ارائه خدمات رایگان تلاش کردند اما دگی خود را برای کمک به مدیریت بازار سوخت نشان دهند. این اقدام به گفته وی، بیانگر ظرفیت عملیاتی بالای این صنعت است، اما نمی‌توان انتظار داشت که جایگاه‌داران بدون دریافت حمایت‌های لازم، به شکل مستمر بار بخشی از مشکلات بازار سوخت را بر دوش بکشند. او اضافه کرد: ادامه فعالیت اقتصادی جایگاه‌های عرضه CNG مستلزم آن است که هزینه‌های تحمیل شده به این بخش از سوی دولت جبران شود. وی پیشنهاد کرد چنانچه سیاست‌گذار تصمیم به ارائه برخی خدمات رایگان یا مشوق‌های جدید برای توسعه مصرف CNG دارد، منابع مالی آن نیز باید از سوی دولت و باتصوب مراجع قانونی تأمین شود تا فشار مضاعفی بر فعالان این صنعت وارد نشود.

◀ دوگانه‌سوز کردن خودروها

او در باره ابهامات موجود در خصوص توقف طرح گازسوز یا دوگانه‌سوز کردن

«آرمان ملی» از ظرفیت مغفول در سبد تأمین سوخت کشور گزارش می‌دهد

خودروسازان و فعالان بخش خصوصی است؛ همکاری که بتواند با ایجاد مشوق‌های اقتصادی، توسعه زیرساخت‌ها، حمایت از جایگاه‌داران و تسریع در تبدیل خودروها به دوگانه‌سوز، سهم این سوخت را در سبد انرژی کشور افزایش دهد.

◀ بی‌اثر بودن تصمیمات قیمتی

دادرس ادامه داد: برآیند وضعیت و شرایط کنونی نشان می‌دهد که آینده بازار سوخت تنها با تصمیمات قیمتی تعیین نخواهد شد. آنچه می‌تواند از شدت ناترازی بنزین بکاهد، استفاده حداکثری از ظرفیت‌های داخلی، برنامه‌ریزی بلندمدت و پرهیز از سیاست‌های مقطعی است. در این میان، توسعه صنعت CNG یک انتخاب فرعی نیست، بلکه یکی از مهم‌ترین راهبردهای مدیریت مصرف سوخت و کاهش فشار اقتصادی بر کشور به شمار می‌رود. او توضیح داد: در حال حاضر روزانه حدود ۱۵ تا ۱۶ میلیون لیتر بنزین با گاز طبیعی فشرده (CNG) جایگزین می‌شود، اما ظرفیت واقعی این صنعت تا ۴۰ میلیون لیتر در روز قابل ارتقا ست. فعال سازی این شکاف ۲۵ تا ۲۷ میلیون لیتری نه تنها فشار مضاعف بر بازار سوخت را کاهش می‌دهد، بلکه راهکاری جایگزین برای افزایش قیمت بنزین است که مستقیماً معیشت مردم را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد. رئیس انجمن صنفی کارفرمایان CNG و صنایع وابسته استان تهران با تأکید بر لزوم تغییر رویکرد سیاست‌گذاران اعلام کرد که مطالبه فعالان این صنف، دریافت امتیازات ویژه نیست؛ بلکه خواسته اصلی، اجرای ات توضیح داد: ناترازی بنزین تنها نتیجه رشد مصرف نیست، بلکه حاصل مجموعه‌ای از عوامل از جمله افزایش تعداد خودروها، پایین بودن بهره‌وری ناوگان، کندی توسعه سوخت‌های جایگزین و محدود بودن سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های انرژی است. از این رو، هر سیاستی که تنها بر قیمت بنزین متمرکز باشد، بدون اصلاح سایر بخش‌ها، نمی‌تواند راهکاری ماندگار برای حل این چالش باشد. در چنین شرایطی، صنعت CNG می‌تواند به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای مدیریت مصرف، دوباره در کانون سیاست‌گذاری قرار گیرد. تحقق این هدف اما مستلزم همکاری همزمان دولت، مجلس،

◀ پیش شرط بهبود تأمین سوخت

این فعال صنعت CNG معتقد است: تداوم سیاست‌های فعلی در بخش سوخت، بدون توجه به ظرفیت‌های داخلی، هزینه‌های بیشتری را به اقتصاد کشور تحمیل خواهد کرد. از این رو، تصمیم‌گیری درباره آینده بازار سوخت باید بر پایه مدیریت مصرف، توسعه فناوری و استفاده از مزیت‌های موجود باشد، نه فقط تغییر قیمت‌ها، چون نتاج مطلوبی به دنبال نخواهد داشت. او توضیح داد: ناترازی بنزین تنها نتیجه رشد مصرف نیست، بلکه حاصل مجموعه‌ای از عوامل از جمله افزایش تعداد خودروها، پایین بودن بهره‌وری ناوگان، کندی توسعه سوخت‌های جایگزین و محدود بودن سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های انرژی است. از این رو، هر سیاستی که تنها بر قیمت بنزین متمرکز باشد، بدون اصلاح سایر بخش‌ها، نمی‌تواند راهکاری ماندگار برای حل این چالش باشد. در چنین شرایطی، صنعت CNG می‌تواند به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای مدیریت مصرف، دوباره در کانون سیاست‌گذاری قرار گیرد. تحقق این هدف اما مستلزم همکاری همزمان دولت، مجلس،

بهزاد شممسی عضو هیأت رئیسه صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت:

وارد بازی‌های سیاسی نمی‌شویم

بتوانند کاهش درآمد آن بخش را جبران کنند. اصل هدف از این رویکرد نیز همین متنوع سازی سرمایه‌گذاری‌ها از منظر مدیریت ریسک است. **آیا در این روند شرکت‌های زیان ده نیز واگذار خواهند شد؟**

شرکت‌های زیان ده باید اصلاح شوند. شخصاً با واگذاری گسترده

عضو هیأت رئیسه صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت، مهم‌ترین چالش این صندوق را افزایش شکاف میان جریان ورودی و خروجی منابع عنوان کرد و گفت: در حالی که تعداد بازنشستگان سال به سال افزایش می‌یابد، جذب نیروی جدید متناسب با این روند انجام نمی‌شود. وی همچنین خبر انحلال شرکت سرمایه‌گذاری اهداف را تکذیب کرد و افزود: تنوع بخشی به سرمایه‌گذاری‌ها، کاهش مداخلات سیاسی و تکیه بر مدیران متخصص در دستور کار هیات رئیسه جدید قرار دارد.

متن کامل مصاحبه بهزاد شممسی عضو اصلی هیأت رئیسه صندوق‌های بازنشستگی صنعت نفت به این شرح است:

در حال حاضر، شما مهم‌ترین چالش پیش روی صندوق را چه می‌دانید؟

مهم‌ترین چالش صندوق این است که جریان ورودی و جریان خروجی آن سال به سال به زیان صندوق در حال تغییر است. به این معنا که در شرایطی قرار داریم که استخدام نیروی جدید انجام نمی‌شود، اما تعداد بازنشستگان به طور مستمر در حال افزایش است. این موضوع یکی از مهم‌ترین مشکلات صندوق به شمار می‌رود.

موضوع مهم دیگر، سرمایه‌گذاری‌های صندوق است. بخشی از سرمایه‌گذاری‌ها به شکل صحیح انجام نشده و حتی سرمایه‌گذاری‌هایی که صورت گرفته نیز به درستی مدیریت نشده‌اند. طبیعی است که چنین وضعیتی باعث کاهش جریان عایدی صندوق و افت درآمدهای آن می‌شود.

فرمودید سرمایه‌گذاری‌ها به درستی انجام نشده است. لطفاً بیشتر توضیح می‌دهید؟

موضوعی که اکنون وجود دارد این است که جریان خروجی صندوق، یک جریان تقریباً ثابت و مستمر است. صندوق باید به صورت دائمی مستمری پرداخت کند و این پرداخت‌ها معمولاً نوسان زیادی ندارند، مگر آنکه افزایش‌های سالانه اعمال شود. بنابراین، منطقی است که جریان عایدی صندوق نیز تا حد امکان از ثبات برخوردار باشد. اگر تمام سرمایه‌گذاری‌های صندوق در یک رشته یا صنعت متمرکز شود، در صورت بروز بحران در همان حوزه، صندوق نیز با مشکل مواجه خواهد شد. از منظر مدیریت ریسک، راهکار صحیح این است که سرمایه‌گذاری‌ها متنوع شوند؛ به گونه‌ای که کواریانس یا همبستگی میان بازده سرمایه‌گذاری‌ها در مجموع تا حد امکان به سمت صفر میل کند. به بیان دیگر، اگر یکی از حوزه‌های سرمایه‌گذاری با بحران روبه‌رو شود، دست‌کم چهار یا پنج حوزه دیگر وجود داشته باشد که

شرکت‌ها موافق نیستم. تا جایی که امکان داشته باشد، باید از واگذاری‌هایی که منجر به ایجاد بیکاری می‌شود، پرهیز کنیم، زیرا لازم است ملاحظات اجتماعی نیز مورد توجه قرار گیرد. بنابراین، رویکرد ما این نیست که شرکت‌ها را واگذار کنیم، بلکه باید آن‌ها را به سمت اقتصادی شدن هدایت کنیم. همچنین لازم است به تدریج نقش افراد و ملاحظات سیاسی در مدیریت شرکت‌ها کاهش یابد و در مقابل، از مدیران متخصص و تکنوکرات بیشتر استفاده شود.

در فضای مجازی برخی شایعات درباره انحلال شرکت سرمایه‌گذاری اهداف و تقسیم آن به ۱۱ هلدینگ مطرح شده، آیا چنین موضوعی صحت دارد؟

خیر، چنین موضوعی صحت ندارد و شایعه است.

تا جایی که در خبرها آمده شرکت سرمایه‌گذاری اهداف در طول سال‌های اخیر به سمت سرمایه‌گذاری در بخش‌های دیگر اقتصاد غیر از بحث انرژی هم حرکت کرده، آیا شما هم همین هدف را دنبال می‌کنید؟

هدف این است که الگوی سرمایه‌گذاری صندوق به سمت کسب وکارهایی حرکت کند که همبستگی درآمد آنها با صنعت انرژی بالا نباشد. به عبارت دیگر، اگر بخش انرژی با بحران یا رکود مواجه شد، دستکم دو یا چند صنعت دیگر وجود داشته باشند که بتوانند برای صندوق درآمد ایجاد کنند. به همین دلیل، سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی مانند صنایع دارویی، صنایع غذایی، صنایع مالی به ویژه بانک‌ها، صنعت و معدن و همچنین بخش کشاورزی از جمله گزینه‌هایی است که می‌تواند به متنوع شدن سبد سرمایه‌گذاری و کاهش ریسک صندوق کمک کند. این رویکرد متنوع سازی سرمایه‌گذاری‌ها به‌طور مستقیم در بهبود وضعیت بازنشستگان صنعت نفت نیز تأثیر خواهد داشت، هرچه وضعیت اقتصادی صندوق و بازدهی سرمایه‌گذاری‌های آن بهبود پیدا کند، آثار مثبت آن نیز به بازنشستگان منتقل خواهد شد.

الان مهم‌ترین اولویتی که در صندوق پیگیری می‌کنید، چیست؟

در حال حاضر، موضوعی که بیشتر دنبال می‌کنیم، تأکیدی است که آقای وزیر بر ایجاد اشتغال برای جوانان داشته‌اند. به همین دلیل تلاش می‌کنیم به تدریج زمینه را برای جایگزینی نیروهای جوان با افرادی که بازنشسته شده‌اند و از مزایای بازنشستگی برخوردار هستند، فراهم کنیم. سعی ما این است که زمینه حضور بیشتر نیروهای جوان را فراهم کنیم تا آرامش بیشتری در سیستم ایجاد شود.